

แบบคำถามที่ประชาชนให้ความสนใจ และสอบถาม
ประจำเดือน ตุลาคม ๒๕๖๖
ส่วนทะเบียนราษฎร

.....

คำถามที่ ๑ ข้าพเจ้ากับมารดาผู้เงินซื้อบ้านร่วมกัน และปัจจุบันติดจำนองกับธนาคาร แต่มารดาเสียชีวิตลงและข้าพเจ้ามีความประสงค์จะย้ายชื่อเข้าบ้านในฐานะเจ้าบ้าน แต่เมื่อไปสำนักงานเขต แจ้งว่าต้องไปเปลี่ยนโฉนดที่ดินให้เหลือชื่อแค่คนเดียว แล้วได้ไปติดต่อ กรมที่ดิน ขอโฉนดตัวจริง แต่กรมที่ดิน ไม่มีเนื่องจากอยู่กับธนาคาร (ติดจำนอง) คำถามคือข้าพเจ้าต้องทำอะไรคะ ขอทราบแนวทางปฏิบัติตามที่ กฎหมายและระเบียบกำหนด

คำตอบที่ ๑ กรณีผู้ร้องมีความประสงค์จะย้ายชื่อเข้าบ้านในฐานะเจ้าบ้าน ตามมาตรา ๔ แห่ง พ.ร.บ. การทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ เจ้าบ้าน หมายถึง ผู้มีสิทธิครอบครองบ้านในฐานะเป็นเจ้าของบ้าน (ผู้มีกรรมสิทธิ์ในบ้าน) หรือ ผู้เช่า (ผู้รับมอบสิทธิครอบครองบ้านจากเจ้าของบ้านในฐานะผู้เช่า) หรือฐานะอื่นใด และการที่ผู้ร้องมีความประสงค์จะให้นายทะเบียนแก้ไขรายการสถานะในทะเบียนบ้านให้เป็นเจ้าบ้านผู้ร้อง จะต้องแสดงหลักฐานการมีสิทธิครอบครองบ้าน เช่น สัญญาซื้อขายบ้าน สัญญาเช่าบ้าน เป็นต้น โดยให้ปฏิบัติตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๖๔ ข้อ ๑๑๕ ผู้ที่ประสงค์จะขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการในทะเบียนบ้าน ทะเบียนบ้านกลาง สุตติบัตร มรณบัตร ทะเบียนคนตาย ทะเบียนประวัติคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยและเอกสารการทะเบียนราษฎรอื่น ให้ยื่นคำร้องตามแบบที่กำหนดต่อนายทะเบียน ณ สำนักทะเบียนอำเภอ หรือสำนักทะเบียนท้องถิ่น

คำถามที่ ๒ สุตติบัตรเลขบัตรประชาชนของมารดาผิด ทางตาและน้ำได้ช่วยยืนยันตัวตนของมารดาแล้ว แต่สำนักทะเบียนอำเภอเขาคือไม่ดำเนินการให้ แต่ต้องการให้บิดาที่หย่ากับมารดาแล้ว (อยู่คนละจังหวัด) ช่วยเดินทางมาที่สำนักทะเบียนอำเภอเขาคือ เพื่อยืนยันตัวตนว่า “เป็นแม่ลูกกันจริง และสุตติบัตรเกิดการสวมรอยเลขบัตร” ลักษณะนี้เป็นความผิดผู้ใดและทำไมดำเนินการทำในเขต หรืออำเภออื่น ๆ แทนไม่ได้ ควรทำอะไร และอ้างอิงประกาศฯ ระเบียบหรือข้อกฎหมายใด เพื่อดำเนินการได้ตามปกติ โดยบิดาไม่ต้องมายืนยันตัวตนหรือควรฟ้องศาลแทน ขอทราบแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องตามที่กฎหมาย และระเบียบกำหนด

คำตอบที่ ๒ การแก้ไขรายการสุตติบัตรที่ลงรายการเลขประชาชนของมารดาผิด ผู้ร้องสามารถยื่นคำร้องขอแก้ไขรายการได้ ณ สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่นก็ได้ กรณีถ้าผู้ร้องไม่มีหลักฐานเอกสารราชการที่เกี่ยวกับรายการที่ขอแก้ไขมาแสดง นายทะเบียนจะต้องสอบพยานบุคคลให้ได้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับรายการที่จะขอแก้ไข หากปรากฏข้อเท็จจริงที่มีพยานหลักฐานที่มีพยานบุคคลอยู่ในเขตสำนักทะเบียนอื่น ให้สำนักทะเบียนที่รับคำร้อง ส่งเรื่องดังกล่าวให้สำนักทะเบียนที่เกี่ยวข้องดำเนินการสอบสวนพยานบุคคลแทน เมื่อสอบสวนเสร็จแล้วให้ส่งกลับมาที่สำนักทะเบียนที่รับคำร้อง เพื่อรวบรวมหลักฐานและเสนอนายทะเบียนพิจารณามีคำสั่งให้แก้ไขต่อไป ตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๖๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๘) พ.ศ. ๒๕๖๔ ข้อ ๑๑๕ ผู้ที่ประสงค์จะขอแก้ไขเปลี่ยนแปลงรายการในทะเบียนบ้าน ทะเบียนบ้านกลาง สุตติบัตร มรณบัตร ทะเบียนคนตาย ทะเบียนประวัติคนซึ่งไม่มีสัญชาติไทยและเอกสารการทะเบียนราษฎรอื่น ให้ยื่นคำร้องตามแบบที่กำหนดต่อนายทะเบียน ณ สำนักทะเบียนอำเภอ หรือสำนักทะเบียนท้องถิ่น

คำถามที่ ๓ นายโมโตะฮารุ โมโรโฮชิ ปัจจุบันอายุ ๓๐ ปี เกิดที่โตเกียว ประเทศญี่ปุ่น แจ้งเกิดที่สถานเอกอัครราชทูตไทยประจำกรุงโตเกียว วันที่ ๑๑ ม.ค. ๒๕๓๖ เลขที่ ๓๑/๒๕๓๖ มีความประสงค์แก้ไขรายการชื่อบิดา สอบถามว่า

๓.๑ สามารถยื่นคำร้องขอแก้ไขที่สำนักทะเบียนอำเภอหรือสำนักทะเบียนท้องถิ่น ที่มีชื่อหรือยื่นแก้ไข ณ สถานเอกอัครราชทูตไทยประจำกรุงโตเกียว ได้หรือไม่

๓.๒ นายโมโตะฮารุ ยังไม่เคยทำบัตรประชาชน สามารถไปดำเนินการแก้ไข ณ สถานเอกอัครราชทูตไทยประจำกรุงโตเกียว ได้หรือไม่

คำตอบที่ ๓ กรณีนายโมโตะฮารุ โมโรโฮชิ เกิดที่โตเกียว ประเทศญี่ปุ่น และได้แจ้งเกิดที่สถานเอกอัครราชทูตไทยประจำกรุงโตเกียว เป็นกรณีผู้มีสัญชาติไทยเกิดนอกราชอาณาจักร ตามมาตรา ๒๘ แห่ง พ.ร.บ. การทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้นายทะเบียนสถานเอกอัครราชทูตหรือสถานกงสุลใหญ่มีหน้าที่รับจดทะเบียนคนเกิดของคนสัญชาติไทยที่มีขึ้นนอกราชอาณาจักร หลักฐานที่นายทะเบียนจัดทำขึ้นจึงเป็นทะเบียนคนเกิด ดังนั้นการแก้ไขรายการชื่อบิดาในเอกสารหลักฐานการจดทะเบียนคนเกิด จึงเป็นอำนาจหน้าที่ของนายทะเบียนแห่งสำนักทะเบียนที่จัดทำเอกสารนั้น โดยให้ยื่นแก้ไขรายการชื่อบิดา ณ สถานเอกอัครราชทูตไทยประจำกรุงโตเกียว ส่วนกรณีนายโมโตะฮารุฯ ประสงค์จะทำบัตรประชาชนจะทำได้เมื่อเดินทางกลับมาประเทศไทย โดยยื่นคำร้องขอเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน (ท.ร. ๑๔) ณ สำนักทะเบียนที่ผู้ขอเพิ่มชื่อมีภูมิลำเนาอยู่ในปัจจุบัน โดยใช้หลักฐานสูติบัตรหรือหลักฐานรับรองการเกิดซึ่งแปลเป็นภาษาไทย และรับรองคำแปลโดยกระทรวงการต่างประเทศ ตามระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๙๖ คนสัญชาติไทยที่เกิดในต่างประเทศโดยมีหลักฐานมีความประสงค์จะขอเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน (ท.ร. ๑๔) ให้ผู้ยื่นคำร้องตามแบบพิมพ์ที่กำหนดต่อนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่ผู้ร้องมีภูมิลำเนาอยู่ในปัจจุบัน

คำถามที่ ๔ กรณีผู้ตาย ตายในคลองน้ำ แพทย์ลงสาเหตุการตายในใบรับรองการตายระบุว่า ลื่นหัวใจรั่ว แต่ทางญาติเชื่อว่าเป็นอุบัติเหตุ กรณีเจ้าหน้าที่สามารถรับแจ้งการตายตามบันทึกที่เกิดเหตุของตำรวจได้หรือไม่ ขอทราบแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบกำหนด

คำตอบที่ ๔ กรณีปรากฏเหตุผู้เสียชีวิตในคลองน้ำ หากเป็นการตายโดยอุบัติเหตุ ซึ่งเป็นการตายโดยผิดธรรมชาติ (ฆ่าตัวตาย ถูกผู้อื่นทำให้ตาย ถูกสัตว์ทำร้าย ตายโดยอุบัติเหตุ ตายโดยมิปรากฏเหตุ) ให้นายทะเบียนผู้รับแจ้ง รับแจ้งต่อเจ้าพนักงานผู้มีหน้าที่ตามกฎหมาย อาทิ พนักงานฝ่ายปกครอง ตำรวจ และให้รอการออกมรณบัตรไว้ก่อน จนกว่าจะได้รับความเห็นชอบจากเจ้าพนักงานดังกล่าว เมื่อเจ้าพนักงานมีความเห็นหรือมีผลการชันสูตรพลิกศพแล้ว จึงสามารถนำข้อเท็จจริงดังกล่าวมาประกอบการออกมรณบัตร ตามมาตรา ๒๕ แห่ง พ.ร.บ. การทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ ประกอบระเบียบสำนักทะเบียนกลางว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ.๒๕๓๔ ข้อ ๖๘ เมื่อนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่น ได้รับแจ้งว่ามีคนตายโดยมีเหตุอันควรสงสัยว่าตายโดยโรคติดต่ออันตราย หรือตายโดยผิดธรรมชาติ ให้ออกใบรับแจ้งการตายเป็นหลักฐานให้แก่ผู้แจ้ง และรีบแจ้งไปยังพนักงานผู้มีหน้าที่ตามกฎหมายว่าด้วยโรคติดต่ออันตราย หรือพนักงานฝ่ายปกครองหรือเจ้าหน้าที่ตำรวจ จนกว่าจะได้รับความเห็นชอบจากเจ้าพนักงานดังกล่าวจึงจะออกมรณบัตรให้

คำถามที่ ๕ การแจ้งตายบุคคลที่มีชื่อในทะเบียนกลางของสำนักทะเบียนฯ สามารถแจ้งตายได้ตามปกติหรือไม่ และถ้าแจ้งการตาย ณ ท้องที่แห่งการตายแล้ว ต้องนำไปมรณบัตรของผู้ตายไปจำหน่ายชื่อออกจากทะเบียนกลางที่มีชื่ออยู่ในสำนักทะเบียนฯ แห่งอื่นได้ไหม ใช้หลักฐานอะไรแทนสำเนาทะเบียนของผู้ตาย ในเมื่อไม่ได้มีชื่อในทะเบียนบ้านฉบับเจ้าบ้าน (เล่มสีน้ำเงิน) ตามปกติ ขอทราบแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้องตามกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

คำตอบที่ ๕ การแจ้งตายบุคคลที่มีชื่อในทะเบียนบ้านกลาง ตามระเบียบสำนักทะเบียนกลาง ว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ ข้อ ๖๔ วรรคสอง กรณีคนตายมีชื่อและรายการบุคคล ในทะเบียนบ้านกลาง ให้จำหน่ายในทะเบียนบ้านกลางของสำนักทะเบียน ประกอบ ข้อ ๖๔/๑ กรณีคนตาย มีชื่อในทะเบียนบ้านกลางของสำนักทะเบียนที่แจ้งการตาย ให้นายทะเบียนจำหน่ายชื่อคนตายในทะเบียนบ้านกลาง และมอบมรณบัตร ตอนที่ ๑ ให้ หากคนตายมีชื่อในทะเบียนบ้านกลางของสำนักทะเบียนอื่น เมื่อนายทะเบียน มอบมรณบัตร ตอนที่ ๑ ให้แล้ว ให้ส่งใบมรณบัตร ตอนที่ ๒ ไปยังสำนักทะเบียนที่เกี่ยวข้องเพื่อจำหน่าย ชื่อคนตายในทะเบียนบ้านกลางต่อไป

.....